

Ervaring Engelse drinkwatersector met veiligheidsplannen en overstromingen

De drinkwatervoorziening in Nederland staat op een hoog niveau en de waterkwaliteit is ook zeer goed. Toch blijft het goed om de gedachten scherp te houden. Daarom ging de Adviesgroep Waterkwaliteit op 16, 17 en 18 april op studiereis naar Engeland om zich te laten informeren over de ervaringen daar met waterveiligheidsplannen en over de gevolgen van de overstromingen in de zomer van 2007. Tijdens de studiereis zijn werkbezoeken gebracht aan United Utilities en Severn Trent Water.

Het bezoek aan United Utilities stond behalve in het teken van de waterveiligheidsplannen in het teken van de microbiologische risicoanalyse. In Engeland zijn de waterbedrijven verplicht om voor 1 oktober aanstaande voor al hun winningen en voorzieningsgebieden een waterveiligheidsplan gereed te hebben. Elk waterbedrijf in Engeland kan hierbij een eigen aanpak kiezen.

United Utilities liet zien wat daar allemaal bij komt kijken en hoe het dit zelf aanpakte. United Utilities is het op één na grootste waterbedrijf van Engeland en voorziet zo'n zeven miljoen mensen. Het is nu 2,5 jaar bezig met het opstellen van een waterveiligheidsplan en heeft deze voor circa 200 van de 260 winningen/voorzieningsgebieden gereed. De systematische aanpak van United Utilities vertoont overeenkomsten met het Nederlandse programma MaRISKa.

Waarschijnlijk zal het Drinking Water Inspectorate (DWI) niet alle individuele waterveiligheidsplannen gaan controleren, maar alleen nagaan of de methodiek die gebruikt is, juist is. Tevens wordt verwacht dat alleen bij incidenten het DWI meer in detail naar de veiligheidsplannen zal kijken om na te gaan of er onvolkomenheden in

voorkomen. Momenteel wordt in Nederland de aanpak via microbiologische risicoanalyse gehanteerd, maar mogelijk dat na aanpassing van de EU-Drinkwaterrichtlijn de aanpak via waterveiligheidsplannen ook in de Nederlandse wetgeving wordt opgenomen.

Tijdens het bezoek werd de aandacht toegespitst op het management van het intrekgebied van United Utilities. Het merendeel van het intrekgebied ligt in het Lake District, een veengebied met veel natuur. Door verkeerd beheer en ontwatering is dit gebied de afgelopen decennia verdroogd, waardoor afspoeling van fecaliën van grazers naar de drinkwaterbronnen plaatsvindt. Ook zorgt het voor een toename in kleurproblemen in de ruwwaterkwaliteit. Via een omvangrijk programma met een financiële omvang van tien miljoen Britse ponden werkt het bedrijf samen met natuurbeheerders, overheden, landbouwers en diverse andere betrokkenen aan een meer verantwoord beheer van het gebied en betere bescherming van de drinkwaterbronnen.

De bezoeken aan United Utilities en Severn Trent Water leverden veel informatie op: zowel over de aanpak van en stand van zaken

De Adviesgroep Waterkwaliteit bestaat uit waterkwaliteitsdeskundigen van zowel drinkwaterbedrijven als ook drinkwaterlaboratoria. Daarnaast hebben ook de Vewin en het RIVM zitting in de adviesgroep. De adviesgroep biedt een platform voor informatie-uitwisseling over waterkwaliteitszaken binnen de sector, maar ook richting Vewin en RIVM en vice versa. Een waardevolle combinatie, bleek eens te meer tijdens de studiereis.

in Engeland met betrekking tot de Water Safety Plannen als over de problemen en gevolgen die een overstroming teweeg kan brengen. Beide thema's zijn onderwerpen waar ook de Nederlandse waterbedrijven in de toekomst (mogelijk) mee geconfronteerd kunnen worden. De Adviesgroep Waterkwaliteit werkt daarom een aantal thema's uit voor een vervolg.

Marcel Tielemans (HWL)
Margreet Mons (Kiwa Water Research)

Het bezoek aan Severn Trent Water stond in het teken van overstromingen. Zoals H₂O al eerder meldde, werd dit bedrijf in de zomer van 2007 geconfronteerd met het overstromen van een groot gebied in Gloucestershire met daarin een groot pompstation. Normaliter valt daar in de hele maand juli ongeveer 56 millimeter regen. Vorig jaar was dit vier keer zoveel, waarbij eind juli op één dag meer dan 120 millimeter regen viel. Dit had tot resultaat dat het pompstation onder water kwam te staan en uit bedrijf moest worden genomen en dat uiteindelijk 140.000 huishoudens (circa 350.000 mensen) zonder drinkwater kwamen te zitten. Back-up vanuit een ander pompstation was niet mogelijk. Waterlevering met tanks bleek in sommige gebieden niet mogelijk, omdat de (snel)wegen onder water stonden en een energiecentrale uitviel, waardoor het voor sommige consumenten niet mogelijk was om hun water te koken.

Omdat er geen drinkwater was, moest het bedrijf ook nadenken over oplossingen voor

basale sanitaire voorzieningen (geen water voor persoonlijke hygiëne, geen spoelwater voor toiletten). Naast alle problemen in het getroffen gebied moest bovendien nog water geleverd worden aan zeven miljoen mensen die niet in het getroffen gebied woonden.

Uiteindelijk lukte het Severn Trent Water om via een nooddrinkwatervoorziening met flessenwater (op een gegeven moment vijf miljoen liter per dag), 90 tankwagens en 1.100 kunststof containers de klanten te voorzien met 16 liter drinkwater per persoon (N.B. in Nederland is de eis dat in dergelijke gevallen drie liter per klant wordt geleverd). Binnen tien dagen had Severn Trent Water ook voor alle klanten basale watervoorziening (water dat gekookt moest worden) en na 16 dagen was er weer veilig drinkwater voor iedereen.

Dit was mede mogelijk doordat het leger in 24 uur tijd een muur om het pompstation heen heeft weten te bouwen. Aandachtspunt bij hervatting van de drinkwatervoorziening

waren de leidingen in het overstroomde gebied die leeg hadden gestaan en ook waren diverse leidingen gebroken. Via een tijdelijk verhoogde dosering van chloor bij opjaagstations is dit opgelost. Voordat de uiteindelijke drinkwaterlevering aan de klanten plaatsvond, moest elk distributiegebied eerst 48 uur zonder microbiologische verontreiniging zijn. Uit de ervaringen tijdens dit incident werd ook duidelijk dat communicatie op verschillende niveaus een belangrijk punt was. Zo werden soms op verschillende niveaus over dezelfde problemen gesproken en beslissingen genomen. Daarnaast bleek dat het niet altijd even gemakkelijk was alle klanten te bereiken om ze voor te lichten over de stand van zaken en ontwikkelingen, te meer daar het postbedrijf in staking was. Veel communicatie verliep via internet, maar ook samenwerking met de BBC heeft veel geholpen. Gedurende zeven dagen was er tijdens elk nieuwsbulletin aandacht voor de situatie. Severn Trent schat de totale kosten van dit incident op 25 à 35 miljoen Britse ponden.